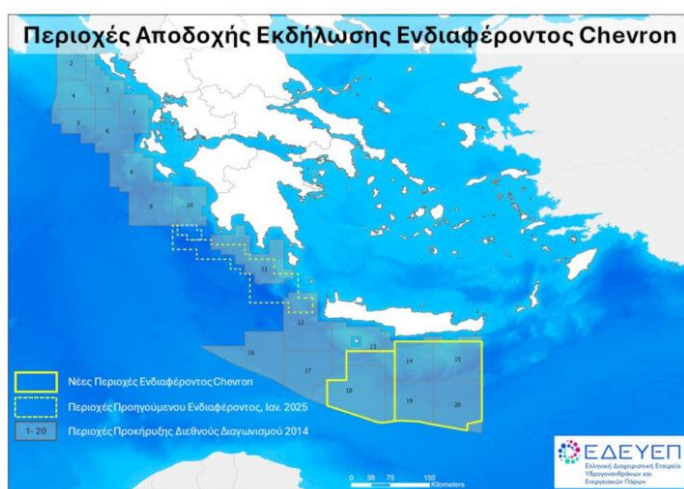

Η CHEVRON ΚΙΝΕΙ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΝΑ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟ

Το πρόσφατο ενδιαφέρον του πετρελαϊκού κολοσσού CHEVRON για έρευνα υδρογονανθράκων σε δύο θαλασσοτεμάχια νότια της Κρήτης (σχ. 1), είναι μια νέα σημαντική πρόκληση για να επανεκτιμήσουμε τα τεκταινόμενα στην περιοχή και να ετοιμαστούμε για σημαντικές αποφάσεις που πιθανόν να προσδιορίσουν το μέλλον των επόμενων γενεών.

Σχήμα 1: Τα δύο νέα θαλασσοτεμάχια της CHEVRON

Αν δούμε την συνολική εικόνα των εξελίξεων στην περιοχή μας παρατηρούμε τα εξής:

1. Αυτή την περίοδο δύο θαλάσσια γεωτρύπανα εκτελούν βαθιές γεωτρήσεις στην ΝΑ Μεσόγειο. Το VALARIS DS-12 στα ανοιχτά της Αιγύπτου, όπου πρόσφατα ολοκλήρωσε τις εργασίες του, ανακαλύπτοντας για λογαριασμό της BP, σημαντικό κοίτασμα αέριων υδρογονανθράκων¹. Ήδη επιστρέφει στην βάση του.

Επίσης το VALARIS DS-9, πρόσφατα ολοκλήρωσε τις εργασίες του στο θαλασσοτεμάχιο 5 της Κύπρου για

¹ <https://www.worldenergynews.gr/energeia/articles/565308/i-bp-enisxvei-tin-paragogi-fysikoy-aeriou-apo-ti-mesogeio-thalassa-offshore-energy-biz>

λογαριασμό της EXXON MOBIL και αναμένουμε τις ανακοινώσεις της εταιρίας για τα ευρήματα, που αναμένεται να είναι θετικά.

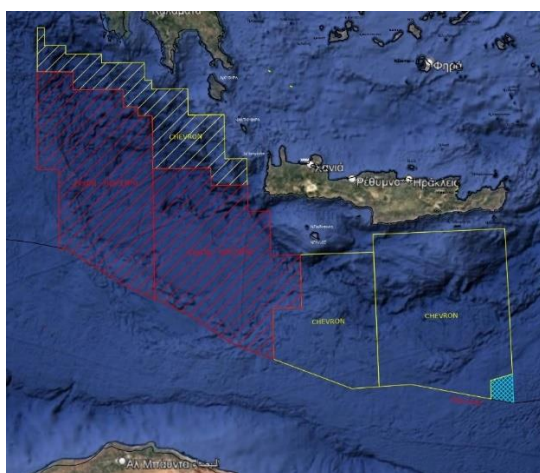
Με τον τρόπο αυτόν, το πετρελαϊκό δυναμικό της περιοχής ενισχύεται περαιτέρω και ήδη σχεδιάζονται πολιτικές για την συνολική εκμετάλλευσή του, είτε αξιοποιώντας υπάρχουσες υποδομές είτε με δημιουργία νέων.

2. Τα γεγονότα στην Συρία με την δημιουργούμενη ενεργειακή ανασφάλεια, επαναφέρουν στο προσκήνιο την υλοποίηση του αγωγού EastMed, που προβάλλει εκ νέου σαν αξιόπιστος υποψήφιος για την μεταφορά των ανακαλυπτομένων ποσοτήτων υδρογονανθράκων στην περιοχή.
3. Το συντηρούμενο ενδιαφέρον της Εταιρίας EXXON MOBIL για την εκτέλεση γεώτρησης στην περιοχή του Νοτιοδυτικού θαλασσοτεμαχίου της Κρήτης που αναμένεται να ανακοινωθεί στο πρώτο εξάμηνο του 2025, δίνει ελπίδα ότι η πρώτη γεώτρηση στα Ελληνικά ύδατα θα εκτελεσθεί το 2026 μετά από γεωτρητική αδράνεια 24 ετών!
4. Ενδιαφέρον αποτελεί, προκαλώντας παράλληλα και ερωτηματικά, το όψιμο ενδιαφέρον της Εταιρίας CHEVRON για την συμμετοχή σε νέα θαλασσοτεμάχια στην περιοχή Νότια της Πελοποννήσου αλλά και νότια της Κρήτης. Η στρατηγική της δεν φαίνεται να είναι σταθερή. Ενώ τον Ιανουάριο² έκανε αίτημα για το θαλασσοτεμάχιο στην περιοχή της ΝΔ Πελοποννήσου έκτασης 11.000 τετρ. χλμ. (σχ. 2α με κίτρινο περίγραμμα και διαγράμμιση), έπρεπε να περάσουν δύο επιπλέον μήνες για να εκδηλώσει στις 26 Μαρτίου ξαφνικά, το ανανεωμένο ενδιαφέρον της και

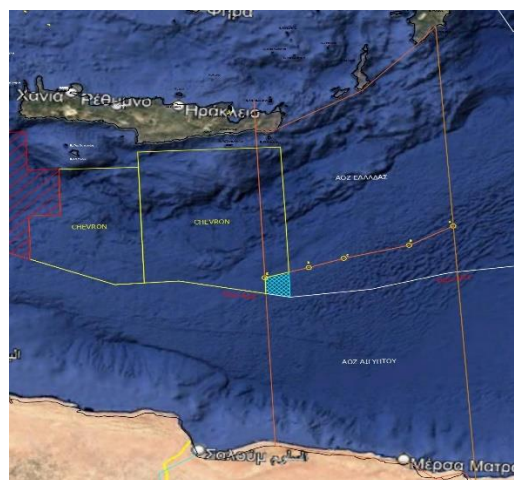
---

² <https://www.powergame.gr/green-power/790470/endiaferon-chevron-gia-erevnes-ydrogonanthrakon-notiodytika-tis-peloponnissou/>

για ακόμη δύο νέα θαλασσοτεμάχια νότια της Κρήτης, συνολικής έκτασης πλέον των 45.000 τετρ. χλμ. (σχ. 2α με κίτρινο περίγραμμα νότια της Κρήτης), το οποίο το Υπουργείο και σωστά έσπευσε να αξιοποιήσει, ετοιμάζοντας την σχετική προκήρυξη. Τι είδε, τι άκουσε ή τι νέα δεδομένα προέκυψαν για να προσθέσει η CHEVRON τώρα και αυτές τις δύο νέες περιοχές και δεν τις ζήτησε από την αρχή;

Σχήμα 2α: Το αρχικό της CHEVRON (με κίτρινη διαγράμμιση) καθώς και τα δύο νέα νότια της Κρήτης (με κίτρινο περίγραμμα).

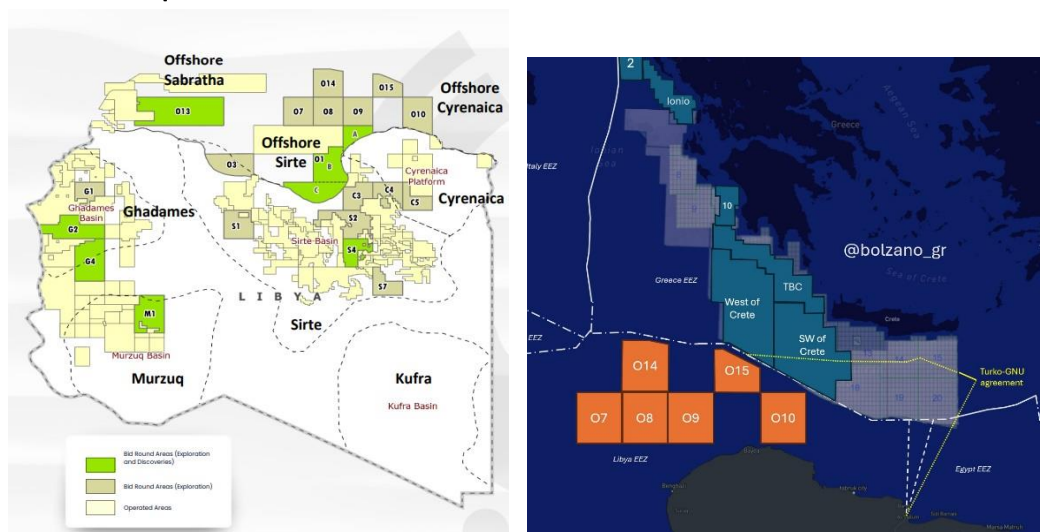

Σχήμα 2β: Το τμήμα που εμπίπτει στην Αιγυπτιακή ΑΟΖ (με γαλάζιο χρώμα)

5. Παράλληλα ένα σημείο άξιο προσοχής, είναι η ανεξήγητη για πολλούς αποκοπή από τα νέα θαλασσοτεμάχια της CHEVRON, ενός τμήματος έκτασης περίπου 575 τετρ. χλμ. στα νοτιοανατολικά του ανατολικότερου τεμαχίου. Το γεγονός εξηγείται εύκολα μέσω του σχήματος 2β. Εκεί φαίνεται το αποτέλεσμα της συμφωνίας καθορισμού ΑΟΖ με την Αίγυπτο, βάσει της οποίας το τμήμα αυτό εντάχθηκε στην ΑΟΖ της Αιγύπτου.
6. Πρόσφατα η κυβέρνηση της Λιβύης ανακοίνωσε νέο γύρο παραχωρήσεων (σχ. 3 με πράσινο και μπεζ χρώμα)³, 22

³<https://ardin-rixi.gr/archives/261922>

τεμαχίων για έρευνα υδρογονανθράκων (11 στην ξηρά και 11 στην θάλασσα.

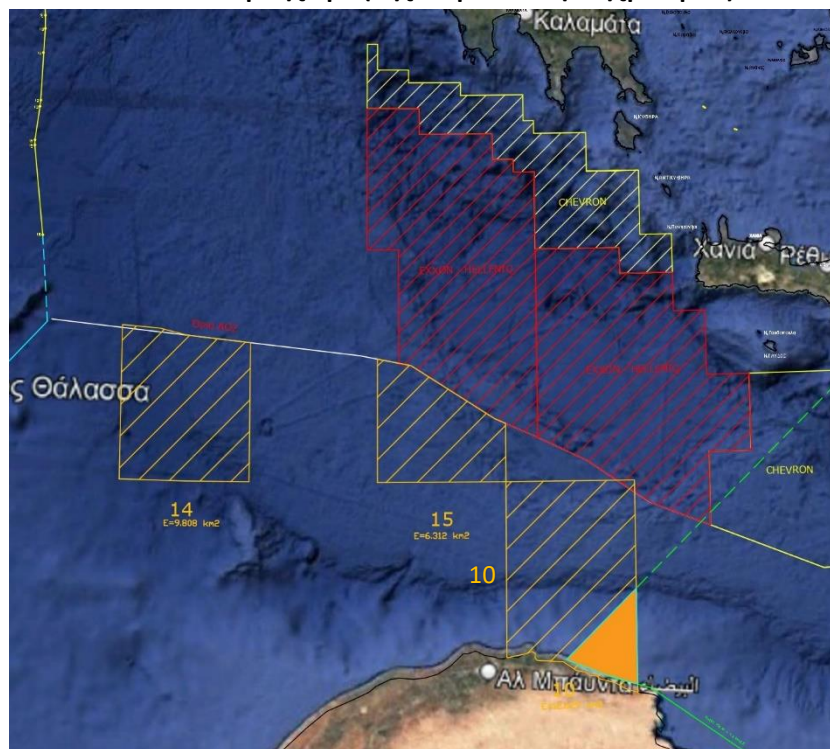
Σχήμα 3: Νέος γύρος παραχωρήσεων για έρευνα υδρογονανθράκων της Λιβύης σε 22 περιοχές

Η έκπληξη ήταν ότι από τα 11 θαλάσσια, τρία εξ'αυτών με τους αριθμούς 14, 15 και 10 (σχ. 3 με πορτοκαλί χρώμα), είχαν σαν βόρειο σύνορο την μέση γραμμή που είχε εξαγγελθεί εκ μέρους της Ελλάδας με τον νόμο 4001/2011 αρθ. 156 και είχε υλοποιηθεί με την έκδοση του σχετικού χάρτη, που όριζε το πεδίο ερευνών της PGS έκτασης περίπου 253.000 τετρ. χλμ. σε Ιόνιο και νότια Κρήτη⁴, σεβόμενη με σχεδόν εκπληκτική ακρίβεια το σύνορο αυτό. Βέβαια αυτό είναι μια πρώτη γραφική προσέγγιση χωρίς να έχουν ανακοινωθεί μέχρι σήμερα οι συντεταγμένες ορισμού των, που πιθανόν να κρύβουν εκπλήξεις. Χαρακτηρίστηκε όμως σαν ανέλπιστο δώρο όπως πολλοί εκτίμησαν για την χώρα⁵, διότι αφενός φαίνεται να σέβεται ένα όριο που είχε προταθεί από την Ελλάδα με πλήρη επήρεια της Γαύδου, της οποίας την επιρροή στο παρελθόν απέρριπτε, και αφ' ετέρου φαίνεται να αγνοεί το Τουρκολιβυκό μνημόνιο αφού το θαλασσοτεμάχιο 10

⁴ <https://www.protothema.gr/politics/article/221175/se-norbhgikh-etaireia-oi-seismikes-ereynes-gia-toys-ydrogonanthrakes/>

⁵ <https://www.energia.gr/article/228754/kath-giannhs-maniaths-prohn-ypoyrgos-energeias-h-livyh-akyronei-to-paranomo-toyrkoliviko-mnhmonio>

φαίνεται ότι το θίγει κατά ένα τριγωνικό τμήμα έκτασης περίπου 1.800 τετρ. χλμ.(σχ.4 με καφέ χρώμα).

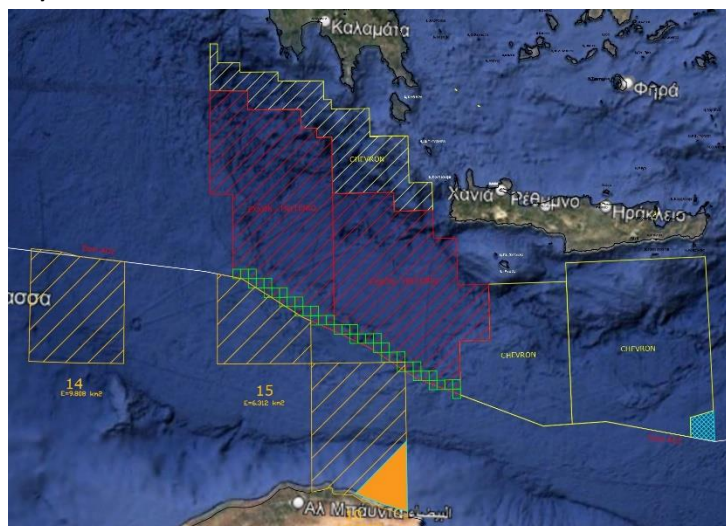

Σχήμα 4: Επίδραση του θαλασσοτεμαχίου 10 (με καφέ χρώμα) στο Τουρκολιβυκό μνημόνιο (με πράσινο χρώμα)

Η συμπεριφορά αυτή υπερβαίνει και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις και είναι πιο τολμηρή ακόμη και από αυτήν που ακολουθήσαμε εμείς, όταν οριοθετήσαμε το νότιο όριο των θαλασσοτεμαχίων της Κρήτης. Όπως θα παρατηρήσουμε, στην απόφαση 14325/4348 του ΥΠΕΝ (ΦΕΚ 2848/11-9-2017) για την προκήρυξη των θαλασσοτεμαχίων της ΝΔ Κρήτης, ο ορισμός ενός θαλασσοτεμαχίου γίνεται συνήθως με τον ορισμό των στοιχειωδών ορθογωνίων διαστάσεων 5 επί 5 πρώτων λεπτών της μοίρας που περιλαμβάνει. Στην απόφαση αυτή υπάρχουν μερικά στοιχειώδη τετράγωνα που περιέχουν έναν αστερίσκο, τον οποίο μια σημείωση πιο κάτω εξηγεί. Αναφέρει ότι για αυτά τα ορθογώνια αντιστοιχούν στην Ελληνική περιοχή που θα προκύψει μετά την τελική διαμόρφωση της μέσης γραμμής, που θα

προκύψει βάσει των προβλέψεων της σύμβασης του Montego Bay του 1982 (σύμβαση για το δίκαιο των θαλασσών).

Στην ουσία, το νότιο όριο ορισμού του θαλασσοτεμαχίων σήμερα, είναι μια τεθλασμένη ζώνη από στοιχειώδη ορθογώνια (σχ.5), που μέσα σε αυτήν αναμένεται να ορισθεί η μέση γραμμή, η οποία βέβαια και προτείνεται από την Ελλάδα αν δεν υπάρξουν διαφοροποιήσεις. Αυτήν την γραμμή αποδέχτηκε αυτόματα η Λιβύη με τον σχεδιασμό αυτών των τριών θαλασσοτεμαχίων 14,15 και 10 (σχ.4,5).

Σχήμα 5: Προσδιορισμός νοτίου ορίου θαλασσοτεμαχίου με βάση την ζώνη των στοιχειωδών ορθογωνίων (με πράσινο χρώμα)

7. Τα δύο ερευνητικά σκάφη IEVOLI RELUME και NG WORKER που πραγματοποίησαν θαλάσσιες διασκοπήσεις μεταξύ Κρήτης και Κύπρου, σταμάτησαν τις εργασίες τους μετά τα δύο επεισόδια αμφισβήτησης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων από την Τουρκία και επέστρεψαν το μεν πρώτο στην Ολλανδία το δε δεύτερο στην Σικελία.

Η δήλωση όμως της Γαλλικής εταιρίας NEXANS η οποία είναι η κατασκευάστρια εταιρία του ηλεκτρικού καλωδίου, ότι η κατασκευή του και οι πληρωμές

συνεχίζονται κανονικά⁶ αλλά και οι δηλώσεις του Υπουργού των εξωτερικών⁷ και κυβερνητικών παραγόντων ότι το έργο θα συνεχιστεί κανονικά τον Απρίλιο, ενίσχυσαν την αισιοδοξία για την πρόοδο του έργου, αφήνοντας παράλληλα ερωτηματικά για την διαχείριση των πιθανών αντιδράσεων. Ενισχυτικά της προσπάθειας αυτής συνεπικουρούν και οι σχεδιαζόμενες επαφές με το Ισραήλ⁸ καθώς και με τις Ηνωμένες Πολιτείες με την παρότρυνση προς αυτούς να αποδείξουν το έμπρακτο ενδιαφέρον τους για το έργο.

8. Με βάσει εξαγγελίες κυβερνητικών παραγόντων, αναμένεται επίσης και θετική έκβαση στο θέμα της οριοθέτησης των θαλασσιών πάρκων⁹, ιδιαίτερα αυτό που έχει προσδιοριστεί αρχικά για το μέσον του Αιγαίου, τα όρια του οποίου έχουν υποστεί από δημοσιεύματα παλινδρομήσεις και διαφοροποιήσεις, χωρίς μέχρι σήμερα να υπάρξει επίσημη οριοθέτηση.

Όλες αυτές οι καταιγιστικές εξελίξεις σε πολλά μέτωπα, στα ενεργειακά με την έρευνα υδρογονανθράκων και στην υλοποίηση του ηλεκτρικού καλωδίου GIS, αλλά και στην οριοθέτηση των θαλασσιών ζωνών που έμμεσα θα προκύψουν μέσω των θαλασσιών πάρκων ή των διευθετήσεων με την Λιβύη, παρά τα θετικά μηνύματα που μεταφέρουν για την χώρα μας, προκαλούν ερωτηματικά τα οποία πρέπει να συνεκτιμηθούν με συστηματική ανάλυση για την λήψη των κατάλληλων αποφάσεων.

---

⁶ <https://economico.gr/nexans-diapsevdei-to-pagoma-tou-ergou-diasyndesis-elladas-kyprou/>

⁷ <https://www.skai.gr/news/politics/gerapetritis-i-ilektriki-diasyndesi-elladas-kyprou-tha-synexistei>

⁸ <https://www.parapolitika.gr/politiki/article/1534492/puretos-gia-kalodio-udrogonanthrakes-kai-f-35-i-simasia-tis-episkepsis-mitsotaki-sto-israil/>

⁹ <https://www.tovima.gr/print/politics/i-dyskoli-eksisosi-lfton-thalassion-crparkon/>

Το πρώτο που προκύπτει είναι γιατί μέχρι σήμερα δεν υπάρχει Τουρκική αντίδραση, ιδιαίτερα για την προσβολή του τουρκολιβυκού μνημονίου.

Κατά δεύτερον δημιουργούνται εύλογες απορίες μήπως εν όψει αυτών των θετικών εξελίξεων, αναγκαστεί η Ελλάδα να κάνει υποχωρήσεις η ακόμη και παραχωρήσεις. Παραχωρήσεις πιθανόν σε θαλάσσιες περιοχές, παραχωρήσεις στα ποσοστά εκμετάλλευσης του πλούτου που πιθανόν να ανακαλυφθεί στην περιοχή μας, παραχωρήσεις στον εναέριο χώρο;

Αυτό είναι το μέγιστο διακύβευμα και αυτό πρέπει να διαφυλαχτεί σαν κόρη οφθαλμού, αναπτύσσοντας μια σοφή διεκδικητική πολιτική χωρίς υποχωρήσεις, εκμεταλλεζόμενη τα συγκριτικά γεωστρατηγικά πλεονεκτήματα που παρέχει η χώρα μας, πείθοντας εχθρούς και φίλους για το δίκαιο των θέσεων μας.

Λεόντιος Κ. Πορτοκαλάκης
Τοπογράφος Μηχ., M.Sc.
Μέλος του ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ

Ημερ. 28 Μαρτίου 2025